

PROBLEMS OF NATIONAL PUBLIC AND PRIVATE LAW

Роман Труба

Директор Державного бюро розслідувань, Україна

СУЧАСНИЙ СТАН АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖАВНОГО БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ УКРАЇНИ

Roman Truba

Head of the State Bureau of Investigations, Ukraine

PRESENT CONDITION OF ADMINISTRATIVE-LEGAL REGULATION OF THE ACTIVITY OF THE STATE BUREAU OF INVESTIGATIONS IN UKRAINE

This article determines a fundamental legislative framework in the context of administrative-legal regulation of the SBI's activity. At the initial stage of the SBI's formation, it was set with high expectations for a transparent and effective crime prevention among high-level officials, which, as a result, should increase confidence not only of the Ukrainian people in law enforcement agencies but also of the European Community in Ukraine as a whole. The content of the main provisions of the administrative legislation in this area was considered. The specific meaning of each normative legal act for the SBI's activity was described. The author came to the conclusion that at the present stage of administrative-legal regulation of the SBI's activity, three groups of normative legal acts, which ensure the formation of the Bureau and the start of its activities, can be distinguished.

Keywords: administrative-legal regulation, State Bureau of Investigations, administrative legislation, competence, powers.

Актуальність дослідження. Після здобуття незалежності, Україна перебувала у постійних складних процесах розвитку. Нестабільність в економіці, яка призвела до ряду криз, політична заангажованість та безвідповідальність окремих політичних діячів країни, що зумовило ряд революцій, а також відсутність чітко сформованої та налагодженої системи державних органів.

Тим не менш, за підтримки Європейського Співтовариства та США, наша держава, незважаючи на низку політичних, економічних, соціальних та культурних проблем, поступово та безупинно трансформується у правову державу. Прагнення українського народу до впровадження високих правових стандартів на території України вимагає оновлення підходів до державного управління. І починати потрібно з результативної протидії злочинності посадових осіб високого рівня, оскільки саме злочинна діяльність окремих осіб такого рівня найбільш негативно впливає на економіку та соціум.

У зв'язку з тим, що відповідно до Угоди про асоціацію між Україною та ЄС домовлено, що Сторони співпрацюють у боротьбі з кримінальною та незаконною організованою чи іншою діяльністю, а також з метою її попередження¹, проблематика з'ясування сучасного стану адміністративно-правового регулювання діяльності ДБР набуває особливої актуальності, адже саме ДБР є новим незалежним правоохоронним органом у сфері запобігання та протидії злочинам посадових осіб високого рівня, а також військовим злочинам. Тому сукупність зазначеного вказує

¹ Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським співтовариством, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони 2014 (Україна, Європейське співтовариство, Європейське співтовариство з атомної енергії). *Офіційний вісник України*, 75, 1, 83, 2125.

на потребу концептуального осмислення правового забезпечення діяльності ДБР у процесі його становлення як повноцінного органу.

У зв'язку з цим, станом на сьогоднішній день безупинно приймаються нові законні та підзаконні нормативно-правові акти для налагодження діяльності усієї структури ДБР. Тим не менш, є нагальна потреба у подальшому прийнятті нових. Зараз важливо, щоб Державне бюро розслідувань формувалося у правильному напрямі і здійснювалися усі організаційно-правові заходи та адміністративно-правове забезпечення для реалізації правових положень. В залежності від результатів діяльності та звітності діяльності ДБР за рік можна буде відштовхуватися щодо подальших тенденцій розвитку адміністративно-правового регулювання та його оптимізації.

Отже, даний напрям дослідження має неоціненне значення як для теорії, так і для практики діяльності ДБР.

Стан дослідження. За останні роки тематики перспектив запровадження ДБР, організації його діяльності та інших аспектів торкалися у тій чи іншій мірі в своїх наукових працях незначна кількість вчених, серед яких варто виділити наступних: В.Ю. Квач¹, Є.Д. Скулиш², І.В. Ципрюк³ та ін. Однак малодослідженість питання не обумовлено низьким рівнем уваги вченої спільноти до адміністративно-правового регулювання діяльності ДБР, а виключно тим, що даний орган є інноваційним.

Метою статті є визначення основних положень адміністративно-правового регулювання діяльності Державного бюро розслідувань.

Виклад основного матеріалу. Першою групою нормативно-правових актів, які регламентують діяльність ДБР є Закони України.

Безпосередньо у профільному Законі України “Про Державне бюро розслідувань” лаконічно окреслено коло правових засад діяльності Державного бюро розслідувань. Так, ч. 1 ст. 2 визначено, що Державне бюро розслідувань у своїй діяльності керується Конституцією України, міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, цим та іншими законами України, а також іншими нормативно-правовими актами, прийнятими на їх основі⁴. Звідси можна резюмувати, що законодавчо не передбачено чіткого повного й вичерпного переліку законодавчих актів, які регулюються діяльність ДБР (Бюро).

Другою частиною даної статті передбачено, що дія Закону України “Про центральні органи виконавчої влади” та інших нормативно-правових актів, що регулюють діяльність органів виконавчої влади, поширюється на Державне бюро розслідувань у частині, що не суперечить цьому Закону⁵. Таким чином, у ч. 2 статті 2 ЗУ Про ДБР визнано, що в разі виникнення колізій між цим Законом та іншими законодавчими актами, які регулюють діяльність Бюро, положення ЗУ “Про Державне бюро розслідувань” будуть застосовуватися як спеціальні щодо положень інших законодавчих актів.

У контексті адміністративно-правового регулювання вагомим є зміст статті 6 Закону України “Про Державне бюро розслідувань”, у якій визначено повноваження ДБР широкого спектру. Державне бюро розслідувань відповідно до покладених на нього завдань та у межах своєї компетенції: 1) бере участь у формуванні та реалізації державної політики у сфері протидії злочинності, вносить відповідні пропозиції на розгляд Кабінету Міністрів України; 2) здійснює інформаційно-аналітичні заходи щодо встановлення системних причин та умов проявів організованої злочинності та інших видів злочинності, протидію яким віднесено до компетенції Державного бюро розслідувань, вживає заходів до їх усунення; 3) припиняє і розкриває злочини, розслідування яких віднесено до компетенції Державного бюро розслідувань; 4) здійснює

¹ Квач, В.Ю. (2015). Створення Державного бюро розслідувань як частина реформи усіх силових структур. *Черкаські правові читання: збірник тез та матеріалів учасників (м. Черкаси, 11 грудня 2015 р.)*. Черкаси : КП ЧНН ДВНЗ УБС, 26-28.

² Скулиш, Є.Д. (2013). Проблемні питання створення Державного бюро розслідувань. *Вісник Національної академії правових наук України*, 4, 205-215.

³ Ципрюк, І.В. (2016). Перспективи функціонування Державного бюро розслідувань як суб'єкта боротьби з організованою злочинністю. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*, 2 (99), 177-186.

⁴ Закон про Державне бюро розслідувань 2015 (Верховна Рада України). *Відомості Верховної Ради України*, 6, 5, 55.

⁵ Там само.

оперативно-розшукову діяльність та досудове розслідування злочинів, віднесених до підслідності Державного бюро розслідувань, на підставах та в порядку, встановлених законом; 5) здійснює розшук осіб, які переховуються від слідства та суду за злочини, розслідування яких віднесено до підслідності Державного бюро розслідувань; 6) використовує гласних і негласних штатних та позаштатних працівників на підставах та в порядку, встановлених законом, дотримуючись умов добровільності і конфіденційності цих відносин, матеріально і морально заохочує осіб, які надають допомогу в запобіганні, виявленні, припиненні і розслідуванні злочинів, віднесених до підслідності Державного бюро розслідувань; 7) розробляє і затверджує методику розслідування окремих видів злочинів; 8) вживає заходів щодо відшкодування завданих державі збитків і шкоди, забезпечує можливості для конфіскації коштів та іншого майна, одержаного внаслідок вчинення злочинів, у порядку, визначеному законодавством; 9) вживає заходів для повернення в Україну з-за кордону коштів та іншого майна, одержаних внаслідок вчинення злочинів, віднесених до підслідності Державного бюро розслідувань; 10) виключно з метою здійснення своїх повноважень має доступ як користувач до інформаційних систем органів державної влади, перелік яких встановлюється Кабінетом Міністрів України, самостійно створює інформаційні системи та веде оперативний облік в обсязі і порядку, що визначаються завданнями, покладеними на Державне бюро розслідувань, із дотриманням законодавства про захист персональних даних; 11) організовує забезпечення особистої безпеки осіб рядового і начальницького складу, державних службовців Державного бюро розслідувань та інших визначених законом осіб, а також захист осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві, від протиправних посягань; 12) забезпечує роботу з підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників Державного бюро розслідувань, бере участь у формуванні державного замовлення на підготовку, перепідготовку та підвищення кваліфікації фахівців у відповідних сферах; 13) здійснює виконання запитів про надання правової допомоги, які надійшли від компетентних органів іноземних держав; 14) розробляє пропозиції до проектів міжнародних договорів України та забезпечує дотримання і виконання зобов'язань, взятих за міжнародними договорами України; 15) здійснює співробітництво з поліцейськими та іншими відповідними органами іноземних держав відповідно до законів та міжнародних договорів України; 16) забезпечує відповідно до законодавства додержання режиму захищеної законом таємниці та іншої інформації з обмеженим доступом, а також визначеного законом порядку оприлюднення та надання доступу до публічної інформації; 17) звітує про свою діяльність у порядку, визначеному цим Законом, та інформує суспільство про результати своєї роботи; 18) здійснює інші повноваження, передбачені цим Законом¹. Таким чином, на ДБР покладено достатні повноваження, реалізуючи які, воно набуває статус одного із основних органів, відповідальних за реформування системи державної служби.

Ще до прийняття ЗУ “Про Державне бюро розслідувань” у законодавстві містилися положення щодо місця цього органу у досудовому розслідуванні. Так, згідно зі статтею 38 нового Кримінального процесуального кодексу України, який було прийнято Верховною Радою України у 2012 р.² органами досудового розслідування (органами, що здійснюють дізнання і досудове слідство) є слідчі підрозділи органів Державного бюро розслідувань. Оперативні підрозділи Державного бюро розслідувань здійснюють слідчі (розшукові) дії та негласні слідчі (розшукові) дії в кримінальному провадженні за письмовим дорученням слідчого, прокурора (ст. 41)³.

Для розуміння функції ДБР визначальною є ч. 4 ст. 216 КПК. Нею уповноважено слідчі органи державного бюро розслідувань здійснювати досудове розслідування злочинів: 1) вчинених Президентом України, повноваження якого припинено, Прем'єр-міністром України, членом Кабінету Міністрів України, першим заступником та заступником міністра, членом Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення, Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, Антимонопольного комітету України, Головою Державного комітету телебачення і радіомовлення України, Головою Фонду державного майна України, його першим заступником та

¹ Закон про Державне бюро розслідувань 2015, ст. 55 (Верховна Рада України). *Відомості Верховної Ради України*, 6, 5, 55.

² Кримінальний процесуальний кодекс 2012 (Верховна Рада України). *Відомості Верховної Ради України*, 9-10, 474, 88.

³ Там само.

заступником, членом Центральної виборчої комісії, народним депутатом України, Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини, Директором Національного антикорупційного бюро України, Генеральним прокурором, його першим заступником та заступником, Головою Національного банку України, його першим заступником та заступником, Секретарем Ради національної безпеки і оборони України, його першим заступником та заступником, Постійним Представником Президента України в Автономній Республіці Крим, його першим заступником та заступником, радником або помічником Президента України, Голови Верховної Ради України, Прем'єр-міністра України, суддею, працівником правоохоронного органу, особою, посада якої належить до категорії "А", крім випадків, коли досудове розслідування цих злочинів віднесено до підслідності Національного антикорупційного бюро України¹.

У новому Законі України «Про прокуратуру», прийнятому 14 жовтня 2014 року, з самого початку було закладене майбутнє утворення ДБР в Перехідних положеннях². Пунктом 4 Перехідних положень встановлено, що до початку діяльності державного бюро розслідувань, але не пізніше п'яти років після набрання чинності Кримінальним процесуальним кодексом України слідчі органи прокуратури здійснюють досудове розслідування у визначеному Кримінальним процесуальним кодексом України порядку³. Також у статті 9 цього Закону передбачено взаємодію Генерального прокурора з ДБР. Так, вказано, що Генеральний прокурор за поданням Генеральної інспекції направляє матеріали до Державного бюро розслідувань.

Наступним нормативно-правовим актом є ЗУ «Про оперативно-розшукову діяльність», у статті 3 якого є бланкетна норма до ЗУ «Про Державне бюро розслідувань», якою вказано, що він є однією з правових основ оперативно-розшукової діяльності в Україні. Статтею 5 ЗУ «Про оперативно-розшукову діяльність» встановлено, що оперативно-розшукова діяльність здійснюється оперативними підрозділами Державного бюро розслідувань – внутрішньої безпеки, забезпечення особистої безпеки. У статті 7 вказано, що оперативні підрозділи Державного бюро розслідувань проводять слідчі (розшукові) дії та негласні слідчі (розшукові) дії у кримінальному провадженні за дорученням слідчого, прокурора в порядку, передбаченому Кримінальним процесуальним кодексом України. Письмові доручення щодо проведення слідчих (розшукових) та негласних слідчих (розшукових) дій, надані слідчим, прокурором у межах компетенції та в установленому порядку, є обов'язковими до виконання оперативним підрозділом⁴.

Відповідно до ст. 9 у кожному випадку наявності підстав для проведення оперативно-розшукової діяльності заводиться оперативно-розшукова справа. Постанова про заведення такої справи підлягає затвердженню начальником оперативного підрозділу органу Державного бюро розслідувань або його уповноваженим заступником⁵. Про заведення оперативно-розшукової справи виноситься постанова, яка затверджується Директором Державного бюро розслідувань. У постанові зазначаються місце та час її складання, посада особи, яка виносить постанову, її прізвище, підстава та мета заведення оперативно-розшукової справи. Про заведення оперативно-розшукової справи протягом доби письмово повідомляється прокурор⁶. З вищенаведеного можна констатувати, що у даному нормативно-правовому акті відображено адміністративно-правові засади участі ДБР в оперативно-розшуковій діяльності серед системи інших органів.

У статті 3 Закону України «Про запобігання корупції» серед переліку суб'єктів, на яких поширюється дія цього Закону вказано і працівників ДБР, а саме особи рядового і начальницького складу, посадові та службові особи ДБР⁷.

Окремою важливою групою актів у адміністративно-правовому регулюванні діяльності ДБР є Постанови Кабінету Міністрів України.

¹ Кримінальний процесуальний кодекс 2012 (Верховна Рада України). *Відомості Верховної Ради України*, 9-10, 474, 88.

² Закон про прокуратуру 2014 (Верховна Рада України). *Відомості Верховної Ради України*, 2-3, 54, 12.

³ Там само.

⁴ Закон про оперативно-розшукову діяльність, 1992 (Верховна Рада України). *Відомості Верховної Ради України*, 22, 303.

⁵ Там само.

⁶ Там само.

⁷ Закон про запобігання корупції 2014 (Верховна Рада України). *Відомості Верховної Ради України*, 49, 3186, 2056.

29 лютого 2016 року Постановою КМУ “Про утворення Державного бюро розслідувань” Державне бюро розслідувань утворено як центральний орган виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України¹. Відповідні зміни внесено до Постанови КМУ “Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади”, відповідно до яких ДБР додано до переліку центральних органів виконавчої влади, зокрема тих, діяльність яких спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України безпосередньо та через відповідних членів Кабінету Міністрів України².

Постановою КМУ “Про затвердження Типового порядку проведення відкритого конкурсу для призначення на посади у Державному бюро розслідувань” окреслено етапи внутрішнього конкурсу, до яких віднесено: оголошення про проведення конкурсу; прийняття та розгляд поданих документів для участі в конкурсі; кваліфікаційний іспит; співбесіда; визначення переможців конкурсу³.

Частиною 2 статті 9 ЗУ “Про Державне бюро розслідувань” передбачено, що гранична чисельність центрального апарату та територіальних управлінь Державного бюро розслідувань становить 1 тисяча 500 осіб⁴.

На установчому етапі формування Бюро відбувається активний підбір персоналу для належного кадрового складу, щоб ДБР запрацювало належним чином і за своїми показниками ефективності та результативності проведеної роботи щорічно доводила її необхідність для України, незважаючи на різні дискусії, які точаться щодо доцільності його існування.

На зайняття посад в органі Бюро, що пов’язані із здійсненням оперативно-розшукової діяльності та державною таємницею, конкурс проводиться з урахуванням особливостей проведення закритого конкурсу, пов’язаних з питаннями державної таємниці, передбачених Порядком проведення конкурсу на зайняття посад державної служби, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 25 березня 2016 р. № 246⁵. Для проведення конкурсу в органі Бюро рішенням Директора Бюро утворюється конкурсна комісія, затверджується її персональний склад. Конкурсна комісія утворюється у складі п’яти осіб і включає представників органу Бюро. До складу конкурсної комісії можуть залучатися представники громадських об’єднань, що діють відповідно до Закону України “Про громадські об’єднання”, а також за письмовим клопотанням керівника органу Бюро можуть залучатися представники інших державних органів (за згодою)⁶. Це є позитивним, оскільки забезпечує участь громадськості, а, відповідно, прозорість та відкритість діяльності ДБР. Наведене є вагомим кроком для формування громадянського суспільства в Україні.

У зазначеному контексті доцільно вказати, що 20 грудня 2017 року прийнято Положення про Раду громадського контролю при Державному бюро розслідувань⁷, яке було затверджене постановою Кабінету Міністрів України № 1086. Відповідно до нього, Рада громадського контролю при Державному бюро розслідувань є колегіальним консультативно-дорадчим органом, що утворюється відповідно до Закону України “Про Державне бюро розслідувань” для забезпечення прозорості та цивільного контролю за діяльністю Державного бюро розслідувань. Основними завданнями Ради є: 1) забезпечення прозорості та здійснення цивільного контролю за діяльністю Державного бюро розслідувань; 2) сприяння взаємодії Державного бюро розслідувань з громадськими об’єднаннями, іншими інститутами громадянського суспільства

¹ Постанова про утворення Державного бюро розслідувань 2016 (Кабінет Міністрів України). *Офіційний вісник України*, 18, 470, 743.

² Постанова про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади 2014 (Кабінет Міністрів України). *Офіційний вісник України*, 74, 57, 2105.

³ Постанова про затвердження Типового порядку проведення відкритого конкурсу для призначення на посади у Державному бюро розслідувань 2017 (Кабінет Міністрів України). *Офіційний вісник України*, 4, 122, 163.

⁴ Закон про Державне бюро розслідувань 2015, ст. 55 (Верховна Рада України). *Відомості Верховної Ради України*, 6, 5, 55.

⁵ Постанова про затвердження Порядку проведення конкурсу на зайняття посад державної служби 2016 (Кабінет Міністрів України). *Офіційний вісник України*, 28, 179, 1116.

⁶ Постанова про затвердження Типового порядку проведення відкритого конкурсу для призначення на посади у Державному бюро розслідувань 2017 (Кабінет Міністрів України). *Офіційний вісник України*, 4, 122, 163.

⁷ Постанова питання Ради громадського контролю при Державному бюро розслідувань 2017 (Кабінет Міністрів України). *Офіційний вісник України*, 7, 13, 266.

з питань, пов'язаних з діяльністю Державного бюро розслідувань; 3) сприяння врахуванню Державним бюро розслідувань громадської думки під час виконання зазначеним Бюро покладених на нього завдань¹.

Ще однією групою нормативно-правових актів є накази Державного бюро розслідувань.

На доповнення до Питання Ради громадського контролю при Державному бюро розслідувань, затвердженої Постановою КМУ від 20.12.2017 № 1086, необхідно, зокрема, навести Порядок проведення установчих зборів з формування Ради громадського контролю при Державному бюро розслідувань, затверджений наказом ДБР від 23 лютого 2018 р. № 17². Ним визначено, що установчі збори вважаються правомочними за умови участі в них не менше 15 делегованих осіб. Установчі збори проводяться відкрито. У вказаному Порядку деталізовано особливості реєстрації учасників установчих зборів, роботи робочої комісії, початку роботи установчих зборів, обрання голови та секретаря установчих зборів, порядку розгляду питань на установчих зборах, а також порядок обрання кількісного складу Ради громадського контролю при Державному бюро розслідувань та проведення рейтингового голосування³.

Прикладом іншого наказу є наказ ДБР “Про створення Науково-консультативної ради при Державному бюро розслідувань” від 23 лютого 2018 року № 16⁴. Науково-консультативна рада є постійно діючим консультативно-дорадчим органом, утвореним з метою надання рекомендацій висновків та пропозицій з основних питань діяльності Державного бюро розслідувань, підготовка яких потребує наукового забезпечення. Основними завданнями Ради є: вивчення проблемних питань, що належать до повноважень Бюро; надання рекомендацій, висновків та пропозицій з основних питань діяльності Бюро відповідно до його повноважень; участь у підготовці проектів нормативно-правових актів у сфері протидії злочинності шляхом надання пропозицій до проектів нормативно-правових актів, що надходять від інших державних органів, щодо запобігання, виявлення, припинення, розкриття та розслідування злочинів, віднесених до підслідності Бюро; участь у визначенні способів та механізмів вирішення проблемних питань, що виникають під час реалізації повноважень Бюро; підготовка рекомендацій, висновків та пропозицій під час розробки методик розслідування окремих видів злочинів, розслідування яких віднесено до підслідності Бюро⁵. Тому Науково-консультативній раді відведено фундаментальну роль у забезпеченні належної діяльності ДБР завдяки налагодженню взаємозв'язку практики із правовою доктриною.

Наприкінці доцільно відмітити, що у грудні 2017 року було представлено Стратегічну програму діяльності Державного бюро розслідувань⁶, в якій передбачено такі етапи її реалізації: 1) установчий (до вересня 2018 р.): від призначення на посади Директора та заступників Директора Бюро до початку перших розслідувань; 2) початковий (вересень 2018 р. – початок 2019 р.): від перших розслідувань до перших проваджень, скерованих до суду; 3) нарощування потужності (початок 2019 р. – початок 2020 р.): від перших справ у суді до отримання вироків суду у провадженнях Бюро; 4) досягнення стабільної ефективності (2020–2022 р.р.): Бюро ефективно працює і регулярно спрямовує до суду провадження щодо злочинів, вчинених високопосадовцями. Має репутацію як орган, що забезпечує невідворотність покарання для високопосадовців, які вчинили злочин⁷.

На установчому етапі формування ДБР на нього покладено великі надії стосовно здійснення прозорості та ефективної діяльності по запобіганню злочинам посадових осіб високого рівня, що, як

¹ Там само.

² *Наказ про затвердження Порядку проведення установчих зборів з формування Ради громадського контролю при Державному бюро розслідувань 2018* (Державне бюро розслідувань). *Офіційний вісник України*, 21, 137, 716.

³ Там само.

⁴ *Наказ про створення Науково-консультативної ради при Державному бюро розслідувань 2018* (Державне бюро розслідувань). *Офіційний вісник України*, 21, 134, 715.

⁵ Там само.

⁶ Урядовий портал (2017). *Стратегічна програма діяльності Державного бюро розслідувань*. <<https://www.kmu.gov.ua/ua/uryad-ta-organi-vladi/derzhavne-byuro-rozsliduvan/pro-derzhavne-byuro-rozsliduvan/strategichna-programa-diyalnosti-derzhavnogo-byuro-rozsliduvan>> (2018, червень, 24).

⁷ Там само.

результат, має підвищити довіру не тільки українського народу до правоохоронних органів, а також Європейського Співтовариства до України загалом.

Висновки. На сучасному етапі адміністративно-правового регулювання діяльності ДБР можна виділити три групи нормативно-правових актів, які забезпечують формування Бюро та початок його діяльності. До першої групи нормативно-правових актів належать Закони України, зокрема, профільний Закон “Про Державне бюро розслідувань”, який застосовується як спеціальний нормативно-правовий акт щодо інших законодавчих актів. Другу групу нормативно-правових актів складають Постанови КМУ, наприклад, Постанова КМУ від 20.12.2017 № 1069 “Про затвердження Типового порядку проведення відкритого конкурсу для призначення на посади у Державному бюро розслідувань”. Третю групу нормативно-правових актів становлять безпосередньо накази ДБР.

References:

1. *Zakon pro Derzhavne byuro rozsliduvan' 2015* (Verkhovna Rada Ukrayiny). [Law on the State Bureau of Investigations 2015 (Verkhovna Rada of Ukraine)]. *Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrayiny* [Information from the Verkhovna Rada of Ukraine], 6, 5, 55. [in Ukrainian].
2. *Zakon pro zapobihannya koruptsiyi 2014* (Verkhovna Rada Ukrayiny). [Law on the Prevention of Corruption 2014 (Verkhovna Rada of Ukraine)]. *Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrayiny* [Information from the Verkhovna Rada of Ukraine], 49, 3186, 2056. [in Ukrainian].
3. *Zakon pro operatyvno-rozshukovu diyal'nist', 1992* (Verkhovna Rada Ukrayiny). [The Law on Operative Investigative Activity, 1992 (Verkhovna Rada of Ukraine)]. *Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrayiny* [Information from the Verkhovna Rada of Ukraine], 22, 303. [in Ukrainian].
4. *Zakon pro prokuraturu 2014* (Verkhovna Rada Ukrayiny). [Law on Prosecutor's Office 2014 (Verkhovna Rada of Ukraine)]. *Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrayiny* [Information from the Verkhovna Rada of Ukraine], 2-3, 54, 12. [in Ukrainian].
5. Kvach, V.U. (2015). Stvorennya Derzhavnoho byuro rozsliduvan' yak chastyna reformy usikh sylovykh struktur. [Establishment of the State Bureau of Investigations as part of the reform of all law enforcement agencies]. *Cherkas'ki pravovi chytannya: zbirnyk tez ta materialiv uchasnykiv (m. Cherkasy, 11 hrudnya 2015 r.)*. [Cherkasy legal reading: a collection of abstracts and materials of participants (Cherkasy, December 11, 2015)]. Cherkasy: KP CHNNI DVNZ UBS, 26-28. [in Ukrainian].
6. *Kryminal'nyy protsesual'nyy kodeks 2012* (Verkhovna Rada Ukrayiny). [Criminal Procedural Code 2012 (Verkhovna Rada of Ukraine)]. *Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrayiny* [Information from the Verkhovna Rada of Ukraine], 9-10, 474, 88. [in Ukrainian].
7. *Nakaz pro zatverdzhennya Poryadku provedennya ustanovchykh zboriv z formuvannya Rady hromads'koho kontrolyu pry Derzhavnomu byuro rozsliduvan' 2018* (Derzhavne byuro rozsliduvan'). [Order on approval of the Constitution Assembly for the formation of the Council of Public Control at the State Investigation Bureau in 2018 (State Investigation Bureau)]. *Ofitsiynyy visnyk Ukrayiny* [Official Bulletin of Ukraine], 21, 137, 716. [in Ukrainian].
8. *Nakaz pro stvorennya Naukovo-konsul'tatyvnoyi rady pry Derzhavnomu byuro rozsliduvan' 2018* (Derzhavne byuro rozsliduvan'). [Order on the creation of the Scientific Advisory Board under the State Investigation Bureau in 2018]. *Ofitsiynyy visnyk Ukrayiny* [Official Bulletin of Ukraine], 21, 134, 715. [in Ukrainian].
9. *Postanova pytannya Rady hromads'koho kontrolyu pry Derzhavnomu byuro rozsliduvan' 2017* (Kabinet Ministriv Ukrayiny). [Resolution of the issue of the Council of Public Control at the State Investigation Bureau in 2017 (Cabinet of Ministers of Ukraine)]. *Ofitsiynyy visnyk Ukrayiny* [Official Bulletin of Ukraine], 7, 13, 266. [in Ukrainian].
10. *Postanova pro zatverdzhennya Poryadku provedennya konkursu na zaynyattya posad derzhavnoyi sluzhby 2016* (Kabinet Ministriv Ukrayiny). [in Ukrainian]. *Ofitsiynyy visnyk Ukrayiny* [Official Bulletin of Ukraine], 28, 179, 1116. [in Ukrainian].
11. *Postanova pro zatverdzhennya Typovoho poryadku provedennya vidkrytoho konkursu dlya pryznachennya na posady u Derzhavnomu byuro rozsliduvan' 2017* (Kabinet Ministriv Ukrayiny). [Resolution on approval of the Model Procedure for holding an open competition for appointment to positions in the State Investigation Bureau 2017 (Cabinet of Ministers of Ukraine)]. *Ofitsiynyy visnyk Ukrayiny* [Official Bulletin of Ukraine], 4, 122, 163. [in Ukrainian].
12. *Postanova pro optymizatsiyu systemy tsestral'nykh orhaniv vykonavchoyi vlady 2014* (Kabinet Ministriv Ukrayiny). [in Ukrainian]. *Ofitsiynyy visnyk Ukrayiny* [Official Bulletin of Ukraine], 74, 57, 2105. [in Ukrainian].
13. *Postanova pro utvorennya Derzhavnoho byuro rozsliduvan' 2016* (Kabinet Ministriv Ukrayiny). [Resolution on the establishment of the State Bureau of Investigations 2016 (Cabinet of Ministers of Ukraine)]. *Ofitsiynyy visnyk Ukrayiny* [Official Bulletin of Ukraine], 18, 470, 743. [in Ukrainian].
14. Skulysh, YE.D. (2013). Problemni pytannya stvorennya Derzhavnoho byuro rozsliduvan'. [Problematic Issues in Establishing a State Bureau of Investigations]. *Visnyk Natsional'noy akademii pravovykh nauk Ukrainy* [Bulletin of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine], 4, 205-215. [in Ukrainian].

15. *Uhoda pro asotsiatsiyu mizh Ukrayinoyu, z odniyeyi storony, ta Yevropeys'kym spivtovarystvom, Yevropeys'kym spivtovarystvom z atomnoyi enerhiyi i yikhnimy derzhavamy-chlenamy, z inshoyi storony 2014* (Ukrayina, Yevropeys'ke spivtovarystvo, Yevropeys'ke spivtovarystvo z atomnoyi enerhiyi). [Association Agreement between Ukraine, on the one hand, and the European Community, the European Atomic Energy Community and their Member States, on the other hand (Ukraine, European Community, European Atomic Energy Community)]. *Ofitsiyyny visnyk Ukrayiny* [Official Bulletin of Ukraine], 75, 1, 83, 2125. [in Ukrainian].
16. Government portal (2017). *Stratehichna prohrama diyal'nosti Derzhavnoho byuro rozsliduvan'*. [Strategic program of activities of the State Bureau of Investigations]. <<https://www.kmu.gov.ua/ua/uryad-ta-organi-vladi/derzhavne-byuro-rozsliduvan/pro-derzhavne-byuro-rozsliduvan/strategichna-programa-diyalnosti-derzhavnogo-byuro-rozsliduvan>> (2018, June, 24). [in Ukrainian].
17. Tsypryuk, I.V. (2016). *Perspektyvy funktsionuvannya Derzhavnoho byuro rozsliduvan' yak sub'yekta borot'by z orhanizovanoyu zlochynnistyuu*. [Prospects for the functioning of the State Bureau of Investigations as the subject of the fight against organized crime]. *Naukovyy visnyk Natsional'noyi akademiyi vnutrishnikh sprav* [Scientific Herald of the National Academy of Internal Affairs], 2 (99), 177-186. [in Ukrainian].